

[Christophersen]

grundejerforenings bestyrelse skulle beslutte, om et hus på vejen måtte sælges til hr. Hanssen eller fru Jensen eller det ikke måtte. Det er at umyndiggøre folk. Vi vil ikke være med til det.

Så kommer vi til lejelovgivningen, og dér har vi jo den omkostningsbestemte leje. Den er som konstruktion betragtet i og for sig meget fornuftig, for den gav jo stort set samme resultat som den fri lejedannelse, da den blev indført. Nogle steder betød det måske, at huslejen steg lidt mere, end den ellers ville have gjort, men stort set må man nok sige, at den omkostningsbestemte husleje førte til en markedsbestemt leje.

Men nu kommer ministeren med en række ændringer. Om dem må jeg sige, at dem kan vi ikke overskue virkningerne af. Vi vil godt snakke om dem, det er klart. Men hvis man nu skal bruge 16. alm. vurdering og starte med 3 pct. af den i stedet for 15. alm. vurdering og 7 pct. af den, så har fru Kirsten Jacobsen fuldkommen ret i, at den omkostningsbestemte leje er en ren illusion. For at 3 pct. af 16. alm. vurdering bare skal svare til 7 pct. af 15. alm. vurdering, forudsætter jo, at de offentlige vurderinger på udlejningsejendomme har vist nogle mægtige stigninger. Det har de jo ikke. Så vidt jeg husker, er vurderingerne steget med 27 pct. i gennemsnit eller noget i den retning. Det vil sige, at enten er det en illusion, eller også er det i realiteten at fastlåse den omkostningsbestemte husleje i de næste 8-10 år og dermed fjerne den smidighed, der skulle ligge i det begreb.

Jeg tror, det ville være meget mere fornuftigt at diskutere, hvordan vi kunne ændre formlen for den omkostningsbestemte husleje, sådan at man fik en rolig tilpasning. Det, der bekymrer os, er såmænd ikke så meget det, husejerne skal have, men det, der bekymrer os, er, at vi igen en dag skal komme i den situation, hvor vi må konstatere, at de midler, som vi i 1974 syntes var rigelige i kroner og øre til at sikre opretning, modernisering, vedligeholdelse, har tabt så meget i værdi, at vi igen i dette folketing skal gennemføre en kraftig husleje-forhøjelse, for så er vi kommet fra asken og i ilden, og det er især ministeren og hans parti, det ved vi jo. Jeg synes, det er en besynderlig situation, socialdemokratiet måske vil anbringe sig selv i, at de nu ligesom prøver at holde den om-

kostningsbestemte husleje på et forkert og et for fastlåst niveau i en årrække for så engang i 1984 eller 1986 at skulle tage et stort hop igen. Vel, det må vi se på. Men jeg vil godt sige, at vi lægger vægt på, at man i forbindelse med dette gør det endnu lettere for kommunerne at beslutte sig til at komme ud på et frit boligmarked. Den regel vil vi godt have gjort bedre, for vi mener stadig, at det, der skete i 1974 på det område, skal følges op. Vi har brug for et frit boligmarked. Alle de regler med 5 kr. pr. m², dog højst så og så mange procent osv., som jo præger en del af bemærkningerne om den omkostningsbestemte leje, viser, at det er næsten umuligt at konstruere sig frem ad den vej til en præcis markedsleje.

Så er der højrentebyggeriet. Vi har tidligere sagt, men jeg vil godt gentage det i dag til ministeren, at vi ved, der er en række byggerier, opført under 1966-loven, men specielt opført i de første år af 1970'erne, der er i alvorlige vanskeligheder. Vi bærer alle et ansvar for, at de er kommet i den situation, for de, der lavede forliget i 1966 – og dér var både regeringens partier og mit parti med – havde en optimistisk forventning om, at den normale rente i Danmark måtte ligge – vel, på et etcifret tal, og 6 var ikke nogen urealistisk mulighed bare på lidt længere sigt. Det holdt ikke. Derfor må vi gøre noget ved de problemer; men det kan ikke blive på den måde, at vi skal blive ved med at betale tilskud og tilskud og tilskud, og så har vi organisationerne rendende to gange om året for at beklage sig over, at de ikke har fået nok. Vi må have alle de ubetalte regninger op på bordet – vi vil godt være med til at gennemgå dem sammen med ministeren – og så må vi have gjort op én gang for alle: Hvad vil det koste at få saneret de byggerier? Hvad vil det koste staten at komme ud af den situation? Så må vi drøfte, hvordan vi gør det. Men det ene tilskud efter det andet og den ene mærkelige ordning efter den anden, det er vi ikke interesserede i, og det kan det almennyttige byggeri heller ikke være interesseret i.

Til sidst, og det er ikke uvæsentligt: da vi i den forrige debat drøftede skattereformoplægget, var ministeren meget overbevist om to ting: at det var en stor reform, og at den stort set ikke generede nogen. Der var ikke noget provenutab og ikke nogen provenuge-